Adviesnota raad – openbaar

Onderwerp	Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0.
Zaakdossier	Z/24/051292 - D/24/160945
Portefeuillehouder	Wethouder B. van Veldhuizen
Raadsprogramma	1. Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en leefklimaat
Datum collegebesluit	30 oktober 2024

Opsteller	Mario Groot Kormelink	**E-mail**	mario.grootkormelink@doesburg.nl
Team	Strategie Beleid en Projecten	**Telefoonnummer**	(0313) 48 13 87

Voorstel

Inhoudelijk beslispunt

Kennisnemen van de Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0 en geen wensen of bedenkingen kenbaar maken.

Financieel beslispunt

N.v.t.

Procedureel beslispunt

N.v.t.

Juridische grondslag

De doelstellingen uit de 'Routekaart Doesburg energieneutraal 2050' en de verplichting om met de regio een Regionale Energiestrategie op te stellen en daaraan bij te dragen.

Inleiding

In Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen werken 16 gemeenten, de provincie Gelderland, 3 waterschappen en netbeheerder Liander samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook staat in de RES welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn. In de RES 1.0 hebben we afgesproken om in 2030 1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken.

In het Uitvoeringsplan (april 2023) voor de RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen was de ontwikkeling van RES 2.0 als opvolging van RES 1.0 het uitgangspunt. In het Uitvoeringsplan staat aangegeven hoe de afspraken uit RES 1.0 uitwerking krijgen.
Tegelijkertijd is er de afgelopen jaren veel veranderd en hebben we te maken met ontwikkelingen onder meer op het gebied van netcongestie en de Transitievisie Warmte.

Het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NPRES) schreef voor dat er elke twee jaar een nieuwe RES vastgesteld moest worden. Dit beleid is losgelaten en het is aan de regio's om de RES 1.0 te herijken en te voorzien van nieuwe kaders in een RES 2.0.
De voortgang van het RES-bod wordt tweejaarlijks, nog steeds conform afspraak, in een voortgangsrapportage ingeleverd bij NPRES. Kwantitatief wordt de voortgang jaarlijks aangeleverd. Door bovenstaande ontwikkelingen en de afspraken uit het Uitvoeringsplan, ligt er nu een verrijking van de RES 1.0 en geen RES 2.0.

Voor de verdere uitwerking van de afspraken uit de RES 1.0 is het niet nodig om het kader van de RES 1.0 aan te passen. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Wanneer er een RES 2.0 vastgesteld wordt, valt deze onder de Omgevingswet. Onder deze wet is de RES een vormvrij, vrijwillig programma en is een milieueffectrapportage verplicht.
Omdat de kaders van de RES 1.0 in deze verrijkte versie gelijk blijven, vindt er nu geen herijking plaats in de zin van de Omgevingsverordening van de provincie en is de RES ook geen programma onder de Omgevingswet. Dus: de gemaakte afspraken en het bod van 1,62 TWh duurzame elektriciteitsopwek binnen de regio, blijven onveranderd. Wél hebben we de RES afspraken nader uitgewerkt, meer in samenhang bekeken en geoperationaliseerd.

We benaderen de RES 2024 vanuit het energiesysteem, ofwel de combinatie van systemen waarmee we in onze energiebehoefte voorzien (gas, elektriciteit en warmte) met als pijlers duurzame opwek en warmte.

In de RES 2024 zijn in Doesburg geen gebieden aangewezen als zoekgebied voor grootschalige opwek van zon- en/of windenergie.

Doel / meetbaar effect

We willen met de RES 2024 het volgende bereiken:

- Inzicht geven in en richting geven aan de stand van zaken en nadere uitwerking van de duurzame energie opwek in de regio;
- Inzicht geven in en richting geven aan het regionale warmtetransitiepad;
- Samenhang brengen en richting geven aan het energiesysteem.

Argumenten

1.1 Recente ontwikkelingen noopten tot actualisatie van de RES 2024.

In de periode na het vaststellen van de RES 1.0 is er veel veranderd en was aanleiding voor actualisatie:

- Er is een milieueffectrapportage (Plan-MER) opgesteld op basis van de RES 1.0;
- De provincie Gelderland heeft een restrictiever beleid vastgesteld (op basis van bestuursafspraken) voor de ontwikkeling van zonne-energie op natuur- en landbouwgronden;
- Strengere landelijke windnormen en de invloed van de wespendief leiden tot een beperking van de mogelijkheden voor windenergie;
- Problemen met netcongestie zorgen voor beperkingen op het elektriciteitsnet. Deze netcongestie heeft grote invloed op zowel toelevering op het elektriciteitsnet als op afname van het elektriciteitsnet;
- Gemeenten stelden na de RES 1.0 Transitievisies Warmte (TVW) op. Mede hierdoor groeide het inzicht in de warmtetransitie;
- De regionale planMER heeft inzicht gegeven in welke gebieden er mogelijkheden zijn voor zonne- en windenergie. Dit inzicht vraagt om een herziening van de zoekgebieden voor zon en wind uit de RES 1.0.

1.2 Er is aanvullende informatie in de RES 2024 opgenomen.

In de RES 2024 is een toelichting opgenomen over het energiesysteem. Daarnaast introduceren we in de RES integraal programmeren als aanpak om samen met overheden en stakeholders te zorgen voor een toekomstbestendig energiesysteem. Inmiddels is er ook onderzoek gedaan naar collectieve warmtebronnen in onze regio en is een uitgebreid hoofdstuk opgenomen over de warmtetransitie.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Uitvoering

Planning

Na uw besluit zal het college de RES 2024 vaststellen.

Communicatie

N.v.t.

Evaluatie

De RES is continue onderhevig aan herijking en actualisatie. Vanaf 2025 zal een start worden gemaakt met de volgende herijking.

Bijlage(n)

Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0.